

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 4 mars 2024
(OR. en)

7163/24

ECOFIN 260
UEM 52
SOC 163
EMPL 91

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper II)/rådet
Ärende:	Sociala investeringar och reformer för motståndskraftiga ekonomier – investera i människor för att öka produktiviteten och förbättra tillväxtutsikterna

För delegationerna bifogas en not med titeln ”Sociala investeringar och reformer för motståndskraftiga ekonomier” som utarbetats av ordförandeskapet inför riktlinjedebatten vid Ekofinrådets möte den 12 mars 2024, till vilket även sysselsättnings- och socialministrarna bjudits in.

SOCIALA INVESTERINGAR OCH REFORMER FÖR MOTSTÅNDSKRAFTIGA EKONOMIER

– investera i människor för att öka produktiviteten och förbättra tillväxtutsikterna –

Den socioekonomiska situationen

EU står inför en avsevärd konkurrenskraftsutmaning, inte bara när det gäller hur vi konkurrerar globalt utan också i fråga om hur vi ska stärka den inre marknaden.

Produktiviteten är den huvudsakliga drivkraften för konkurrenskraft och tillväxt, men den genomsnittliga produktivitetstillväxten har stagnerat i EU under det senaste årtiondet, parallellt med fortsatta utmaningar avseende levnadskostnader¹. År 2023 avstannade den ekonomiska tillväxten efter den ekonomiska återhämtning som hade ägt rum efter covid-19-pandemin, och EU:s ekonomi gick in i 2024 svagare än väntat. EU:s arbetsmarknad är dock fortsatt stark, med en sysselsättningsgrad som nådde en rekordhög nivå på 75,4 % år 2023.

Trots de överlag positiva resultaten har arbetsmarknaderna en historiskt hög brist på arbetskraft och kompetens. Sådana brister utgör flaskhalsar i produktiviteten och tillväxtpotentialen samt i den gröna och digitala omställningen av ekonomin. Reformerna och investeringarna behövs för att se till att bristerna på, och glappen i, arbetskraft och kompetens tas itu med på ett lämpligt sätt, under hela omställningen mot en digital och koldioxidneutral EU-ekonomi².

---

¹ Se den årliga översikten över hållbar tillväxt 2024.

² Se den gemensamma sysselsättningsrapporten 2024.

Att ta itu med konkurrenskraftsutmaningen är en topprioritering för det belgiska ordförandeskapet och kommer sannolikt att förbli en central fråga för nästa strategiska agenda. Bristen på arbetskraft och kompetens påverkar produktiviteten negativt, vilket hämmar konkurrenskraften och Europas framtida ekonomiska tillväxtutsikter. Den gröna och digitala omställningen i EU:s ekonomi medför mycket stora behov av kompetensutveckling och omskolning samt utmaningar för arbetskraften när det gäller arbetstillfällen och arbetsförhållanden av god kvalitet, för att man ska kunna förbli rustad för framtidens arbetsmarknad. Ihållande ojämlikheter och territoriella skillnader, även när det gäller tillgång till tjänster av allmänt intresse, utbildning av god kvalitet och kompetensutveckling, fortsätter dock att hindra vissa befolkningsgrupper från att nå sin fulla potential. Samtidigt kommer Europas snabbt åldrande befolkning att leda till en betydligt mindre befolkning i arbetsför ålder under de kommande åren, med negativa konsekvenser även för tillgången på arbetskraft och kompetens, samtidigt som EU släpar efter andra geografiska områden när det gäller förmågan att locka till sig högkvalificerade arbetstagare från tredjeländer. Allt detta gör att det krävs innovativa politiska strategier där man erkänner att investering i människor är en nyckeltillgång för Europa.

Mot denna bakgrund godkände rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 28 november 2023 ett [yttrande](#)³ från sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd **om mervärdet av sociala investeringar** och om den roll som rådet i konstellationen sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor spelar i styrningen av den europeiska planeringsterminen. Social investering definieras som offentliga utgifter relaterade till investeringar och reformer⁴ som, utöver att uppnå sociala mål, förväntas generera avkastning i form av ekonomisk tillväxt genom deras inverkan på humankapital och produktivitet, bland annat genom starkare innovationskapacitet och tillvaratagande av ny teknik, och/eller arbetskraftsutbud⁵. Därmed omfattar social investering följande:

- **Livslångt lärande, kompetenshöjning och omskolning** av den vuxna befolkningen, vilket stödjer en bättre matchning mellan efterfrågan på och utbudet av kompetens, med positiva effekter för arbetsmarknadsintegration och potentiell tillväxt.

---

³ Dok. ST 15418/2/23.

⁴ Inom kompetens-, sysselsättnings- och inkluderingspolitiken.

⁵ Klassificeringen av sociala utgifter som en investering baseras därför på utgifternas tillväxteffekter, vilket är av särskilt intresse i denna not. Syftet med detta är att identifiera de sociala åtgärder som direkt bidrar till den ekonomiska tillväxten. Detta innebär inte att andra typer av utgifter värderas lägre.

- **Utbildning**, särskilt **förskoleverksamhet och barnomsorg av god kvalitet till överkomliga priser**, vilket bidrar till att lägga en stabil grund för lärande senare i livet för alla barn, samtidigt som det underlättar föräldrarnas deltagande på arbetsmarknaden och i synnerhet ökar sysselsättningsgraden för kvinnor.
- **En aktiv arbetsmarknadspolitik** som främjar inträdet på arbetsmarknaden såväl som jobbmatchningar och arbetstillfällen av hög kvalitet samt stödjer övergångar på arbetsmarknaden (underlättar strukturanpassningar i ekonomin), och därmed främjar inkluderande och hållbar tillväxt.
- Politik i syfte att förebygga arbetsrelaterade sjukdomar och **på arbetsmarknaden integrera personer med funktionsnedsättning och/eller arbetstagare efter en period av sjukdom**.
- Reformers som syftar till att **minska segmenteringen på arbetsmarknaden** och reformer för **skatte- och bidragssystem** i syfte att skapa incitament för deltagande på arbetsmarknaden och arbetstillfällen av hög kvalitet.

Att mäta ekonomisk avkastning av sociala reformer och investeringar

Samtidigt som man erkänner potentialen i vissa sociala reformer och investeringar för ekonomisk tillväxt finns ett behov av att bättre undersöka hur sådan avkastning bäst utvärderas, vilket beror på reformernas och investeringarnas specifika utformning och det sammanhang i vilket de genomförs. Kvantifieringen av avkastningen kräver stabila analytiska verktyg, administrativa uppgifter och robusta metoder (t.ex. förhands- och efterhandsanalyser, kontrafaktiska effektutvärderingar och kostnads-nyttoanalyser), eftersom medlemsstaterna i dagsläget inte alltid har administrativ kapacitet för att genomföra dem. **Lämpliga övervaknings- och utvärderingssystem, samt detaljerade, robusta och tillgängliga uppgifter, är avgörande för att spåra de sociala reformernas och investeringarnas effektivitet och ändamålsenlighet.**

För att också främja utbyte av bästa praxis och ömsesidigt lärande har Belgien och Spanien, som innehar ordförandeskapet i Europeiska unionens råd mellan juli 2023 och juni 2024, inrättat en informell arbetsgrupp för sociala investeringar i syfte att förbättra samsynen på den inverkan som sociala reformer och investeringar har på ekonomisk tillväxt och social sammanhållning⁶. Följande två huvudsakliga arbetsområden diskuterades i den informella arbetsgruppen för sociala investeringar:

- Det första handlade om de empiriska beläggen för de sociala reformernas och investeringarnas mikro- och makroekonomiska avkastning. Under detta arbetsområde fokuserade man i den informella arbetsgruppen för sociala investeringar på en aktiv arbetsmarknadspolitik, förskoleverksamhet och barnomsorg samt tillhandahållande av tjänster.
- I det andra fokuserade man på effektiviteten och ändamålsenligheten av denna politik. I diskussionerna fokuserade man särskilt på användningen och tillgängligheten av verktyg för konsekvensbedömning, på statistisk kapacitet samt på uppgifters förvaltning och tillgänglighet.

Relevans för den europeiska planeringsterminen

Hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt, jobbskapande, finansiell stabilitet och sunda offentliga finanser utgör kärnan i den europeiska planeringsterminen. Att reducera skuldkvoterna och underskotten till sunda nivåer samtidigt som man vederbörligt beaktar sysselsättningsmålen och de sociala målen samt stärker den sociala och ekonomiska motståndskraften och den uppåtgående konvergensen är centrala mål för EU. **Att säkerställa den goda utformningen av och förståelsen för den potentiella inverkan som sociala reformer och investeringar har på ekonomisk tillväxt, finanspolitisk hållbarhet och social rättvisa är därför avgörande för att forma framtidens ekonomiska politik såväl som sysselsättnings- och socialpolitiken på ett integrerat sätt. Detta gäller även för att utnyttja allmänna medel optimalt, i syfte att stärka våra ekonomiers produktionskapacitet.**

---

⁶ Representanter från alla EU-länder deltog slutligen i diskussionerna i den informella arbetsgruppen för sociala investeringar, tillsammans med representanter från Europeiska kommissionen, Europaparlamentets utskott för sysselsättning och sociala frågor och europeiska arbetsmarknadsparter. Ordförandena för sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd bjöds in från början, medan ordförandena för ekonomiska och finansiella kommittén samt kommittén för ekonomisk politik bjöds in från och med december 2023. En sammanfattning av de viktigaste resultaten från den informella arbetsgruppen för sociala investeringar finns här: <https://employment.belgium.be/en/joint-meeting-ecofin-and-epsco-ministers>.

Frågor till ministrarna:

1. Hur ser Ni på den positiva inverkan som de sociala reformerna och investeringarna har på ekonomisk tillväxt och på finanspolitisk hållbarhet? Vilka nya sysselsättningsreformer och sociala reformer har visat sig bidra till större tillväxtpotential i Er medlemsstat?
  2. Hur kan samarbetet mellan rådet i konstellationerna ekonomiska och finansiella frågor respektive sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor ytterligare förstärkas för att bättre bedöma de sociala investeringarnas och reformernas inverkan på ekonomisk tillväxt, finanspolitisk hållbarhet och social sammanhållning inom den europeiska planeringsterminen?
-